

Checklist

8.17 – Synchronisatie van klokken

Thema: Technisch | ISO 27002: 8.17 | Gerelateerd: 8.15, 8.16

Doelstelling

Aantonen dat de klokken van alle relevante informatieverwerkingssystemen gesynchroniseerd zijn met een betrouwbare tijdsbron, zodat logbestanden betrouwbaar zijn voor analyse en forensisch onderzoek.

Tijdsynchronisatiebeleid

- ☐ Is er beleid of procedure voor tijdsynchronisatie van systemen?
- ☐ Is vastgelegd welke tijdsbron (NTP-server) wordt gebruikt als referentie?
- ☐ Worden betrouwbare, externe NTP-bronnen gebruikt (pool.ntp.org, PTB, overheid)?
- ☐ Is de tijdszone consistent geconfigureerd op alle systemen (bij voorkeur UTC)?

Technische implementatie

- ☐ Zijn alle servers geconfigureerd om tijd te synchroniseren via NTP?
- ☐ Zijn werkstations geconfigureerd voor tijdsynchronisatie via domeincontroller of NTP?
- ☐ Zijn netwerkkapparaten (switches, routers, firewalls) geconfigureerd voor NTP?
- ☐ Worden cloudinstances automatisch gesynchroniseerd via cloudprovider-tijdservice?
- ☐ Is er een interne NTP-hiërarchie (stratum) voor grote omgevingen?

Monitoring en afwijkingen

- ☐ Worden tijdsverschillen tussen systemen gemonitord?
- ☐ Worden grote tijdsverschillen (>1 seconde) automatisch gesignaleerd?
- ☐ Is er een procedure voor herstel bij tijdssynchronisatiefouten?
- ☐ Worden tijdsstempels in logbestanden gecontroleerd op consistentie bij incidentonderzoek?

Forensische betrouwbaarheid

- ☐ Zijn tijdsstempels in logbestanden betrouwbaar en aantoonbaar gesynchroniseerd?
- ☐ Is de NTP-configuratie gedocumenteerd voor gebruik bij forensisch onderzoek?
- ☐ Worden tijdsstempels niet handmatig aangepast of kunnen ze worden gemanipuleerd?

Is tijdsynchronisatie meegenomen in de audittrail van beveiligingsgebeurtenissen?

Verantwoordelijke:	_____	Datum controle:	_____
Afdeling:	_____	Score:	___ / 20
Reviewcyclus:	☐ Jaarlijks ☐ Na wijziging ☐ Na incident		Status: ☐ Voldoet ☐ Actiepunt ☐ N.v.t.